

© Hitachi Power Tools Norway AS

SIKKERHETS DATABLAD

Gasspatron 80 ml

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommissjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET/FORETAKET

Utgitt dato 19.09.2012

Revisjonsdato 23.11.2016

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn Gasspatron 80 ml

Spesifikasjon nr. Nobb-nr 45305695

Artikkelnr. 50750066

GTIN-nr. 7034354613329

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Kjemikaliets bruksområde Brenselcelle.

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Firmanavn Hitachi Power Tools Norway AS

Besøksadresse Kjeller Vest 7 - 2007 KJELLER

Postadresse Postboks 124

Postnr. 2027

Poststed KJELLER

Land Norge

Telefon 66926600

Telefaks 66926650

E-post info@hitachi-powertools.no

Hjemmeside <http://www.hitachi-powertools.no>

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon Nødtelefon:113

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til F+; R12

67/548/EEC eller 1999/45/EC

Klassifisering i henhold til CLP (EC) Press. Gas;H280;

No 1272/2008 [CLP/GHS] Flam. Gas 1;H222;

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Sammensetning på merkeetiketten Propan:40 - 60 %, Butan:0 - 15 %, Isobutan:15 - 60 %, Propan:0 - 15 %

Varselord	Fare
Faresetninger	H220 Ekstremt brannfarlig gass. H280 Inneholder gass under trykk; kan eksplodere ved oppvarming.
Sikkerhetssetninger	P210 Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antenningskilder. Røyking forbudt. P377 Brann ved gasslekkasje: Ikke slukk med mindre lekkasjen kan stanses på en sikker måte. P381 Fjern alle tennkilder dersom dette kan gjøres på en sikker måte. P410+P403 Beskyttes mot sollys. Oppbevares på et godt ventilert sted.

2.3 Andre farer

Farebeskrivelse	Ekstremt brannfarlig.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Stoffblandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold
Propen	CAS-nr.: 115-07-1 EC-nr.: 204-062-1 Indeksnr.: 601-011-00-9	Flam gas 1; H220 Press. Gas Note: U	40 - 60 %
Butan	CAS-nr.: 106-97-8 EC-nr.: 203-448-7 Indeksnr.: 601-004-00-0	Flam gas 1; H220 Press. Gas Note: C; U	0 - 15 %
Isobutan	CAS-nr.: 75-28-5 EC-nr.: 200-857-2 Indeksnr.: 601-004-00-0	Flam gas 1; H220 Press. Gas Note: C; U	15 - 60 %
Propan	CAS-nr.: 74-98-6 EC-nr.: 200-827-9 Indeksnr.: 601-003-00-5	Flam gas 1; H220 Press. Gas Note: U	0 - 15 %

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Kontakt lege hvis ubehag vedvarer.
Innånding	Den skadde flyttes straks fra eksponeringskilden. Ved åndedrettsstans gis kunstig åndedrett. Ved pustevansker kan fagpersonell bistå den skadde ved å gi oksygen. Sørg for ro, varme og frisk luft. Kontakt lege øyeblikkelig.
Hudkontakt	Brannskader: Skyll straks med vann. Fjern klær som ikke er fastbrent, under skyllingen. Tilkall ambulanse. Fortsett skyllingen under transport til sykehus. Frostskaide: Fjern ikke klærne, men skyll med rikelige mengder lunkent vann. Tilkall ambulanse. Fortsett skyllingen under transport til sykehus.
Øyekontakt	Skyll straks øynene med rikelig vann mens øyelokkene løftes. Kontakt lege øyeblikkelig. Fortsett å skylle.
Svelging	Ikke relevant.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Informasjon til helsepersonell	Behandle symptomatisk.
Akutte symptomer og virkninger	Pustevansker.
Forsinkede symptomer og virkninger	Ingen informasjon.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Annen informasjon	Ingen opplysninger.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKNINGSTILTAK

5.1. Slökkingsmidler

Passende brannslukningsmidler	Karbondioksid (CO2). Pulver.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer	Ekstremt brannfarlig. Damp er tyngre enn luft og kan spre seg langs gulvet og i bunnen av beholdere. Damp kan antennes av en gnist, en varm flate eller en glo.

5.3. Råd til brannmannskaper

Brannslukningsmetoder	Flammeutsatte beholdere kjøles med vann inntil alle brannsteder er slukket. Flytt beholdere fra brannstedet hvis det er mulig uten risiko. Slokk alle antenneskilder. Unngå gnister, flammer, varme og røyking. Ventilert godt. Bruk bærbart åndedrettsvern og fullt verneutstyr ved brann.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Generelle tiltak	Holdes vekk fra antenneskilder.
Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Påse at egnet verneutstyr (herunder åndedrettsvern) brukes ved fjerning av søl i lukkede områder. Ved utilstrekkelig ventilasjon må det brukes egnet åndedrettsvern.
Farlige forbrenningsprodukter	Data mangler.

6.1.1. For ikke-innsatspersonell

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Se seksjon 8.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Sørg for ventilasjon og begrenset søl. Unngå avrenning til kloakk.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Metoder for opprydding og rengjøring	Fjern enhver antenneskilde. Hold brennbart materiale borte fra sølt stoff. Ved håndtering av søl, se også punktet vedrørende vernetiltak.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger	Se § 7, 8 og 13.

AVSNITT 7: HÅNDTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering	Unngå innånding av damper og sprøytetåke og kontakt med hud og øyne. Ventilert godt. Unngå innånding av damper. Bruk godkjent åndedrettsvern dersom luftforurensningen er over akseptabelt nivå. Fare for dampansamling ved gulv og i lavtliggende områder. Bruk gnistsikkert håndverktøy og eksplosjonssikkert elektrisk utstyr.
Sikker håndtering av gassbeholder	Inneholder gass under trykk; kan eksplodere ved oppvarming.

Beskyttende tiltak

Råd om generell yrkeshygiene	God personlig hygiene er nødvendig. Vask hender og tilsølte områder med vann og såpe før arbeidsplassen forlates. Førstehjelpsutstyr inkl. øyeskylleflaske skal være tilgjengelige på arbeidsplassen.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring	Oppbevares i godt lukket originalemballasje på et tørt, svalt og godt ventilert sted. Oppbevares ved temperaturer under 50°C. Oppbevares opprettstående. Oppbevar beholderen på et sikkert sted.
Spesielle egenskaper og farer	Elektrisk utstyr skal være gnistsikkert hvis det er fare for eksplosjon.

Betingelser for sikker oppbevaring

Lagringstemperatur	Verdi: < 50 grader C

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Spesielle bruksområder	Se avsnitt 1.2

Spesifikke sluttbrukere

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONBESKYTTELSE

8.1. Kontrollparametere

Tiltaks- og grenseverdier

Komponentnavn	Identifikasjon	Verdi	Norm år
Butan	CAS-nr.: 106-97-8	8 t.: 600 mg/m ³	
	EC-nr.: 203-448-7	8 t.: 250 ppm	
	Indeksnr.: 601-004-00-0		
Propan	CAS-nr.: 74-98-6	8 t.: 900 mg/m ³	
	EC-nr.: 200-827-9	8 t.: 500 ppm	
	Indeksnr.: 601-003-00-5		

Annen informasjon om grenseverdier Data mangler.

8.2. Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen

All håndtering skal foregå på godt ventilert sted. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon, inkl. lokal avtrekksventilasjon, for å sikre at fastsatte eksponeringsgrenser ikke overskrides.

Varselsskilt

Forholdsregler for å hindre eksponering

Tekniske tiltak for å hindre eksponering

Eksplasjonssikker generell og lokal avtrekksventilasjon. Mekanisk ventilasjon kan være påkrevet.

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern

Maske med filter mot organiske damper. Ved arbeid i trange eller dårlig ventilerte rom må det brukes åndedrettsvern med lufttilførsel.

Håndvern

Håndvern
Egnede hansker

Bruk vernehansker som tåler kjemikalier ved langvarig eller gjentatt kontakt. Ugjennomtrengelig materiale.

Øye- / ansiktsvern

Øyevern

Bruk godkjente vernebriller.

Hudvern

Annet hudvern enn håndvern

Bruk egnede verneklær for å beskytte mot enhver mulig kontakt med væske og mot gjentatt eller langvarig kontakt med damper.

Hygiene / Miljø

Spesifikke hygienetiltak

Ingen spesielle hygienetiltak er angitt, men det anbefales alltid å sørge for god personlig hygiene, spesielt ved arbeid med kjemikalier.

Passende miljømessig eksponeringskontroll

Begrensning av miljøeksponering

Ikke bestemt.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Gass
Farge	Fargeløs
Lukt	Ingen.
Kommentarer, pH (handelsvare)	Data mangler.
Kommentarer, pH (bruksløsning)	Data mangler.
Kommentarer, Smeltepunkt / smeltepunktintervall	Data mangler.

Kommentarer, Kokepunkt / kokepunktintervall	Data mangler.
Kommentarer, Flammepunkt	Data mangler.
Kommentarer, Fordampningshastighet	Data mangler.
Kommentarer, Eksplosjonsgrense	Data mangler.
Damptrykk	Verdi: 17,8 bar Test temperatur: 50 °C
Kommentarer, Damp tetthet	Data mangler.
Kommentarer, Relativ tetthet	Data mangler.
Kommentarer, Bulktetthet	Data mangler.
Løselighet i vann	Løselig.
Kommentarer, Fordelingskoeffisient: n-oktanol / vann	Data mangler.
Kommentarer, Selvantennelighet	Data mangler.
Kommentarer, Dekomponeringstemperatur	Data mangler.
Eksplosive egenskaper	Data mangler.
Oksiderende egenskaper	Data mangler.

9.2. Andre opplysninger

Andre fysiske og kjemiske egenskaper

Kommentarer Data mangler.

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet Brann- eller eksplosjonsfarlig ved oppvarming.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet Stabil under normale temperaturforhold og anbefalt bruk.

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner Ikke kjent.

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås Unngå varme, flammer og andre antennelseskilder.

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås Unngå kontakt med oksiderende stoffer (f.eks. salpetersyre, peroksider og kromater).

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

Farlige spaltningsprodukter Karbonmonoksid (CO).

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Toksikologisk informasjon

Andre toksikologiske data Data mangler.

Øvrige helsefareopplysninger

Generelt Ingen spesielle helsefarer angitt.

Akutt toksisitet estimatet for blanding

Oral Data mangler.

Dermal Data mangler.

Potensielle akutte effekter

Innånding Data mangler.

Hudkontakt	Data mangler.
Øyekontakt	Data mangler.
Svelging	Data mangler.
Hudkorrosjon / irritasjon, annen informasjon	Data mangler.
Spesifikk målorgan, menneskelig erfaring	Data mangler.
Øyeirritasjon	Data mangler.

Forsinket / Repeterende

Spesifikke målorgantoksisitet - enkelt eksponering	Data mangler.
Spesifikke målorgantoksisitet - gjentatt eksponering	Data mangler.

Kreftfremkallende, mutagene og reproduksjonstoksiske

Kreft	Data mangler.
Arvestoffskader	Data mangler.
Reproduksjonsskader	Data mangler.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Akutt akvatisk, fisk. Kommentar	Data mangler.
Akutt akvatisk, alge. Kommentar	Data mangler.
Akutt akvatisk, Daphnia, Kommentar	Data mangler.
Økotoksisitet	Data mangler.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Persistens og nedbrytbarhet	Data mangler.

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumulasjonspotensial	Data mangler.

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Data mangler.

12.5. Resultater av PBT og vPvB vurdering

PBT vurderingsresultat	Data mangler.
vPvB vurderingsresultat	Data mangler.

12.6. Andre skadevirkninger

Andre skadevirkninger / annen informasjon	Ingen kjente.

AVSNITT 13: DISPONERING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Avfall og rester fjernes/deponeres i overensstemmelse med lokale forskrifter.
Annen informasjon	Ved håndtering av avfall må det tas hensyn til de sikkerhetsregler som gjelder for håndtering av produktet.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1. FN-nummer

ADR / RID / ADN	1950
RID	1950
IMDG	1950

ICAO/IATA	1950

14.2. FN-forsendelsesnavn

ADR	AEROSOLBEHOLDERE
RID	AEROSOLBEHOLDERE
IMDG	AEROSOLS
ICAO/IATA	AEROSOLS, FLAMMABLE

14.3. Transportfareklasse(r)

ADR / RID / ADN	2.1
RID	2.1
IMDG	2.1
ICAO/IATA	2.1

14.4. Emballasjegruppe

ADN	-
Kommentar	Ikke relevant.

14.5. Miljøfarer

Kommentar	Ikke relevant.

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

EmS	F-D, S-U

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Andre relevante opplysninger

Andre relevante opplysninger	Andre opplysninger ikke angitt.

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM BESTEMMELSER

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Annen merkeinformasjon	Personer under 18 år må som hovedregel ikke arbeide med dette produktet. Brukeren skal være instruert i arbeidets utførelse, produktets farlige egenskaper og nødvendige sikkerhetsinstruksjoner.
Referanser (Lover/Forskrifter)	Europaparlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 av 18. desember 2001 om registrering, evaluering, autorisasjon og restriksjoner av kjemikalier (REACH), om opprettelse av et europeisk kjemikalieagentur og om endring av direktiv 1999/45/EF og opphevelse av Rådets forordning (EØF) nr. 793/93 og Kommissjonens forordning (EF) nr. 1488/94 og Rådets direktiv 76/769/EØF og Kommissjonens direktiv 91/155/EØF, 93/67/EF, 93/105/EF og 2000/21/EF, med endringer. Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære (December 2011)

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet er gjennomført	Nei

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Leverandørens anmerkninger	Opplysningene i dette sikkerhetsdatabladet er basert på opplysninger som var i vår besittelse på det tidspunkt sikkerhetsdatabladet ble utarbeidet, og er gitt under forutsetning av at produktet anvendes under de forhold som er angitt, og i samsvar med den anvendelsesmåte som er spesifisert på emballasjen eller i relevant teknisk litteratur. Ethver annen bruk av produktet, eventuelt i kombinasjon med andre produkter eller prosesser, skjer på brukerens eget ansvar.
Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP/GHS]	Flam. Gas 1; H222; Press. Gas; H280;

Liste over relevante R-setninger (i avsnitt 2 og 3).	R12 Ekstremt brannfarlig.
Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).	H280 Inneholder gass under trykk; kan eksplodere ved oppvarming. H222 Ekstremt brannfarlig aerosol. H220 Ekstremt brannfarlig gass.
Viktigste kilder ved utarbeidelsen av Sikkerhetsdatabladet (ikke norske)	Databladet er utarbeidet med basis i opplysninger gitt av produsenten.
Opplysninger som er nye, slettet eller revidert	Klassifisering i henhold til CLP. Oppdatert i samsvar med Annex II, 1907/2006/Reach Endring i transportklassifisering.
Siste oppdaterings dato	18.11.2016
Versjon	5
Ansvarlig for Sikkerhetsdatablad	Hitachi Power Tools Norway AS